

EXPUNERE DE MOTIVE

SECȚIUNEA I

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind cooperarea între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene

SECȚIUNEA A II-A

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale:

Tratatul de la Lisabona, intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, a adus o serie de modificări tratatelor constitutive, de natură să determine o participare fără precedent a legislativelor statelor membre la evoluțiile procesului decizional european și să asigure creșterea legitimității democratice și a responsabilității la nivelul Uniunii Europene.

Din acest punct de vedere, întărirea poziției parlamentelor naționale are un efect evident și pe plan intern în statele membre, care constă în schimbările aduse mecanismelor instituționale și procedurale - rezultat al unui proces intens de reflecție materializat într-un răspuns concret pro-activ al legislativelor acestor state. Acesta vizează, pentru a da numai câteva exemple, reglementările interne prin care se asigură câte un vot pentru fiecare cameră a legislativelor bicamerale, în situația participării la procedurile controlului *ex ante* de subsidiaritate (procedurile supra-numite „*procedura cartonașului galben*” sau „*procedura cartonașului portocaliu*”), și la cele altele controlului *ex post* de subsidiaritate, regulile noi privind abordarea aprofundată și sistematică a problematicii europene, care are loc periodic, în unele state ale UE, chiar în sesiuni plenare, mecanismele detaliate de cooperare cu executivul în problematica afacerilor europene.

Tratatele nu cuprind reglementări privind mecanismele naționale de intervenție a legislativelor asupra executivelor statelor membre, ci acestea rămân exclusiv în competența lor națională, iar modelele existente în Uniunea Europeană sunt eterogene.

În România, dispozițiile legale aplicabile în prezent sunt insuficiente și nu asigură o participare continuă și profundă a Parlamentului în cadrul problematicii Uniunii Europene, informarea și dialogul politic constant între executiv și legislativ în acest sens. Astfel, prevederile relevante sunt: art. 111 și urm., precum și art. 148 alin. 5 din Constituție, H.G. 115/2008 privind instituirea sistemului național de coordonare a afacerilor europene în vederea participării României la procesul decizional al instituțiilor Uniunii Europene, (art. 9 alin. 4 și 6, art. 13, alin. 11 și 12), precum și dispozițiile relevante ale Regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului.

Prin urmare, este absolut necesară o reglementare unitară și clară, care să asigure un mecanism real de cooperare între executiv și legislativ, eficient din punct de vedere al resurselor, flexibil, dar în același timp - de natură să permită participarea sistematică a legislativului la ansamblul problematicii legate de procesul decizional european și controlul activității Guvernului în cadrul instituțiilor Uniunii Europene.

2. Schimbări preconizate:

Proiectul de lege cuprinde dispoziții care permit, în primul rând, informarea exhaustivă a Parlamentului în legătură cu evoluțiile înregistrate la nivelul procesului decizional al Uniunii Europene.

Astfel, Parlamentul poate solicita Guvernului informații extinse privind proiectele de acte legislative aflate în curs de negociere la nivelul instituțiilor Uniunii Europene. Mai mult, informarea Parlamentului de către executiv presupune și transmiterea tuturor informațiilor considerate relevante pentru proiectele de acte fără caracter legislativ, la solicitarea Parlamentului.

Legislativul național primește, în temeiul aceleași obligații a Guvernului, lista mandatelor generale, spre observații și propuneri, informări și rapoarte privind participarea la Consiliu și la Consiliul European, rapoarte de activitate și rapoarte privind îndeplinirea obligației de transpunere a actelor normative ale Uniunii Europene, care decurge din calitatea României de stat membru al UE, programul legislativ legat de transpunere sau de aplicarea directă a legislației europene, stadiul transunerii actelor normative ale UE în dreptul intern.

Proiectul prevede procedura examinării parlamentare, care implică evaluarea pe fond a proiectului actului normativ european, a mandatului/mandatului general elaborat de executiv, prezentat în cadrul fișei explicative extinse, ce cuprinde informații exhaustive privind parcursul acestuia la nivelul procesului decizional european. Această procedură se finalizează cu o opinie a Parlamentului, adoptată prin hotărâre. Caracterul opiniei nu este obligatoriu pentru executiv, dar acesta este obligat să o ia în considerare pentru definitivarea poziției naționale de negociere și să motiveze în scris și, după caz, oral, dacă se solicită de către Parlament, îndepărtarea de la textul acesteia în mandatul susținut în cadrul Consiliului. Legea prevede și obligația ministrului responsabil sau, după caz, a ministrului afacerilor europene, respectiv a ministrului afacerilor externe, în raport de competența stabilită prin lege, de a se prezenta, la solicitarea Parlamentului pentru a fi consultați pe durata examinării parlamentare.

De asemenea, există prevederi privind rezerva de examinare parlamentară, care presupune că Guvernul informează Consiliul cu privire la declanșarea procedurii de examinare de către Parlament, în legătură cu un anumit proiect de act legislativ european.

Proiectul reglementează procedura de control de subsidiaritate și proporționalitate, care se finalizează, după caz, cu un aviz motivat (care constată, motivat, încălcarea principiului subsidiarității), respectiv cu o opinie (care constată conformarea actului supus procedurii cu cele două principii), ambele fiind adoptate prin intermediul unei hotărâri, de către fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului.

Controlul *ex post* al respectării principiului subsidiarității presupune și crearea, de către Parlament, a unui mecanism intern (Agentul Parlamentului) prin care să urmărească și să formuleze acțiuni în anulare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, potrivit art. 263 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, dacă consideră că actul legislativ respectiv încalcă acest principiu. Proiectul propune un sistem întărit de control al respectării principiilor subsidiarității și proporționalității. Astfel, atunci când obiecțiile Parlamentului privind nerespectarea de către un proiect de act legislativ a principiilor subsidiarității și proporționalității nu înlătură neregularitățile constatate în faza de adoptare a acestuia, obiectivul urmărit poate fi realizat prin acțiunea în anularea respectivului act.

De asemenea, prin intermediul informărilor privind participarea la reuniunile Consiliului, Parlamentul poate cunoaște și în ce măsură mandatul exprimat cu acele ocazii este diferit de opinia parlamentară adoptată prin hotărâre, dacă aceasta există. Proiectul de lege cuprinde și un capitol distinct în legătură cu controlul parlamentar asupra activității Guvernului în cadrul Consiliului European.

Ideea de fond a întregii reglementări este crearea unui sistem flexibil și operabil pentru România, în condițiile concentrării controlului Parlamentului asupra Guvernului în ceea ce privește aspectele fundamentale. Este, astfel, necesar ca accentul în întregul mecanism să nu cadă pe raportări care exced resursele Guvernului și care urmează să copleșească agenda Parlamentului național. Resursele aflate la dispoziția executivului, în condițiile limitării constante a alocărilor financiare pentru salarii în administrația publică centrală, trebuie folosite îndeosebi pentru fundamentarea pozițiilor României și a politicilor publice care se impun în contextul apartenenței la Uniunea Europeană.

3. Alte informații:

Nu este cazul.

SECȚIUNEA A III-A ***Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ***

1. Impactul macroeconomic

Dispozițiile prezentului proiect pot fi aplicate fără cheltuieli majorate de la bugetul de stat în privința resurselor umane, întrucât nu presupune noi angajări în administrația publică.

1.1 Impactul asupra mediului concurențial și al ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri:

Nu este cazul.

3. Impactul social:

Nu este cazul.

4. Impactul asupra mediului:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații:

Nu este cazul.

SECȚIUNEA A IV-A

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul în curs, cât și pe termen lung (5 ani):

Indicatori:

Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care:

- a) buget de stat, din acesta:
 - a. impozit pe profit
 - b. impozit pe venit
- b) bugete locale:
 - a. impozit pe profit
- c) bugetul asigurărilor sociale de stat:
 - a. contribuții de asigurări

Nu este cazul.

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:

- a) buget de stat, din acesta:
 - 1) cheltuieli de personal
 - 2) bunuri și servicii
- b) bugete locale:

- 1) cheltuieli de personal
- 2) bunuri și servicii
- c) bugetul asigurărilor sociale de stat:
 - 1) cheltuieli de personal
 - 2) bunuri și servicii

Nu este cazul.

3. Impact financiar plus/minus, din care:

- a) buget de stat
- b) bugete locale

Nu este cazul.

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare:

Nu este cazul.

5. Propuneri pentru a compensa reducerea cheltuielilor bugetare:

Nu este cazul.

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare:

Nu este cazul.

7. Alte informații:

Nu este cazul.

SECȚIUNEA A V-A

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul nu transpune reglementări ale Uniunii Europene, dar instituie mecanisme naționale pentru asigurarea unui control democratic al respectării principiilor subsidiarității și proporționalității în cadrul proiectelor de acte legislative elaborate de instituțiile Uniunii Europene, control reglementat de Protocolul nr. 1 și de Protocolul nr. 2 anexate Tratatului privind Uniunea Europeană și respectiv Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare:

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente:

Nu este cazul.

6. Alte informații:

Nu este cazul.

SECȚIUNEA A VI-A

Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ:

Organizațiile non-guvernamentale consultate au fost selectate pe criteriul domeniului lor de activitate, față de activitatea lor anterioară de cercetare a raporturilor între legislativ și executiv, materializată în studii și analize substanțiale publicate.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea:

Consiliului Legislativ a avizat favorabil prezentul act normativ cu avizul nr.1373/21.12.2011.

6. Alte informații

Nu este cazul.

SECȚIUNEA A VII-A

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ:

Proiectul a fost supus consultării publice potrivit Leii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra securității cetățenilor sau diversității biologice:

Proiectul nu are astfel de implicații.

3. Alte informații.

Nu este cazul.

Secțiunea a VIII-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'E' and 'B' in a stylized, cursive font, followed by a horizontal line extending to the right.

EMIL BOC

